

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA SVETA 2009/71/EURATOM

z dne 25. junija 2009

o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov

(UL L 172, 2.7.2009, str. 18)

spremenjena z:

	Uradni list		
	št.	stran	datum
► <u>M1</u> Direktiva Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014	L 219	42	25.7.2014

DIREKTIVA SVETA 2009/71/EURATOM

z dne 25. junija 2009

o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti členov 31 in 32 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije, oblikovanega po pridobitvi mnenja skupine oseb, ki jih je izmed strokovnjakov držav članic imenoval Znanstveni in tehnični odbor ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 2(b) Pogodbe določa vzpostavitev enotnih varnostnih standardov za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva.
- (2) Člen 30 Pogodbe določa, da se v Skupnosti določijo temeljni standardi za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj.
- (3) Direktiva Sveta 96/29/Euratom z dne 13. maja 1996 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja ⁽³⁾ določa temeljne varnostne standarde. Določbe te direktive so bile dopolnjene z bolj specifično zakonodajo.
- (4) Kot to potrjuje sodna praksa ⁽⁴⁾ Sodišča Evropskih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) si Skupnost na področjih, ki jih zajema Konvencija o jedrski varnosti ⁽⁵⁾ deli pristojnosti z državami članicami.
- (5) Kot to potrjuje sodna praksa Sodišča določbe poglavja 3 Pogodbe glede zdravja in varnosti tvorijo smiselno celoto, ki Komisiji podeljuje precejšnje pristojnosti za zaščito prebivalstva in okolja pred nevarnostjo jedrskega onesnaženja.
- (6) Kot to potrjuje sodna praksa Sodišča naloge Skupnosti, ki ji jih nalaga člen 2(b) Pogodbe, in sicer da določi enotne varnostne standarde za varovanje zdravja prebivalstva in delavcev, ne pomeni, da države članice poleg opredeljenih standardov ne smejo sprejeti strožjih ukrepov za varovanje.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 10. junija 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 22. aprila 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL L 159, 29.6.1996, str. 1.

⁽⁴⁾ C-187/87 (1988 ECR, str. 5013), C-376/90 (1992 ECR I-6153) in C-29/99 (2002 ECR I-11221).

⁽⁵⁾ UL L 318, 11.12.1999, str. 21.

▼B

- (7) Z Odločbo Sveta 87/600/Euratom z dne 14. decembra 1987 o ureditvah Skupnosti za pospešeno izmenjavo informacij ob radiološkem izrednem dogodku ⁽¹⁾ je bil določen okvir za obveščanje in zagotavljanje informacij, ki jih uporabljajo države članice za zaščito prebivalstva ob radiološkem izrednem dogodku. Direktiva Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka ⁽²⁾ je državam članicam naložila obveznost, da v primeru radiološkega izrednega dogodka obvestijo prebivalstvo.
- (8) Nacionalna odgovornost držav članic za jedrsko varnost jedrskih objektov je temeljno načelo, na podlagi katerega je bila na mednarodni ravni pripravljena ureditev jedrske varnosti, kot jo potrjuje Konvencija o jedrski varnosti. Ta direktiva naj bi spodbujala omenjeno načelo nacionalne odgovornosti ter načelo primarne odgovornosti, ki jo ima imetnik dovoljenja za jedrsko varnost jedrskih objektov pod nadzorom pristojnega nacionalnega regulativnega organa, ter krepila vlogo in neodvisnost pristojnih regulativnih organov.
- (9) Vsaka država članica lahko določi lastno energetska mešanico v skladu z ustreznimi nacionalnimi politikami.
- (10) Pri razvoju ustreznega nacionalnega okvira v skladu s to direktivo se bodo upoštevale nacionalne okoliščine.
- (11) Države članice so že uvedle ukrepe, ki jim omogočajo doseganje visoke ravni jedrske varnosti znotraj Skupnosti.
- (12) Ta direktiv obravnava predvsem jedrsko varnost jedrskih objektov, vendar je pomembno zagotoviti tudi varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki, med drugim tudi v skladiščih in objektih za odstranjevanje.
- (13) Države članice bi morale po potrebi oceniti ustrezna temeljna varnostna načela, ki jih je določila Mednarodna agencija za atomsko varnost ⁽³⁾, ki bi morala sestavljati okvir praks, ki bi jih morale države članice upoštevati pri izvajanju te direktive.
- (14) Koristno je nadgraditi proces, v okviru katerega so nacionalni varnostni organi držav članic, ki imajo na svojem ozemlju jedrske elektrarne, sodelovali v Združenju zahodnoevropskih upravnih organov za jedrsko varnost (WENRA) ter opredelili številne varnostne referenčne ravni za jedrske reaktorje.

⁽¹⁾ UL L 371, 30.12.1987, str. 76.

⁽²⁾ UL L 357, 7.12.1989, str. 31.

⁽³⁾ Varnostni temelji IAEA: Temeljna varnostna načela, varnostni standardi IAEA, serija št. SF-1 (2006).

▼B

- (15) Na poziv Sveta k ustanovitvi skupine EU na visoki ravni, kot je zapisano v Sklepih Sveta z dne 8. maja 2007 o jedrski varnosti ter varnem ravnanju z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki, je bila s Sklepom Komisije 2007/530/Euratom z dne 17. julija 2007 o ustanovitvi evropske skupine na visoki ravni za jedrsko varnost in ravnanje z jedrskimi odpadki ⁽¹⁾ ustanovljena skupina evropskih regulatorjev za jedrsko varnost (ENSREG), ki naj bi prispevala k uresničevanju ciljev Skupnosti na področju jedrske varnosti.
- (16) Smotno je, da se za poročila o izvajanju te direktive, ki jih države članice pošljejo Komisiji, vzpostavi enotna struktura. Skupina ENSREG bi lahko glede na obsežne izkušnje svojih članov v tem smislu zagotovila dragocen prispevek ter tako olajšala posvetovanja in sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi.
- (17) Skupina ENSREG je na peti seji dne 15. oktobra 2008 sprejela 10 načel, ki bi jih bilo treba uporabiti pri oblikovanju direktive o jedrski varnosti, kot je navedeno v njenem zapisniku z dne 20. novembra 2008.
- (18) Napredek v jedrski tehnologiji, izkušnje, pridobljene z obratovanjem in varnostnimi raziskavami, ter izboljšave regulativnih okvirov bi lahko prispevali k nadaljnjemu izboljšanju varnosti. Države članice bi morale pri razširjanju svojih jedrskih programov ali odločanju o prvi uporabi jedrske energije upoštevati te dejavnike v skladu z zavezo o vzdrževanju in izboljšanju varnosti.
- (19) Vzpostavitev močne varnostne kulture v jedrskem objektu je eno izmed temeljnih načel varnega upravljanja, potrebnih za zagotovitev varnega delovanja.
- (20) Vzdrževanje in nadaljnji razvoj znanja in usposobljenosti na področju jedrske varnosti bi morala med drugim temeljiti na procesu učenja iz preteklih izkušenj pri obratovanju ter po potrebi na dosežkih v metodologiji in znanosti.
- (21) V preteklosti so se samoocenjevanja v državah članicah izvajala v tesni povezavi z mednarodnimi strokovnimi pregledi pod pokroviteljstvom IAEA v okviru misij mednarodne skupine za pregled predpisov (*International Regulatory Review Team*) in integrirane

⁽¹⁾ UL L 195, 27.7.2007, str. 44.

▼B

regulativne revizijske službe (*Integrated Regulatory Review Service*). Ta samoocenjevanja in pregledi misij, ki so jih povabile države članice, so bili izvedeni na prostovoljni podlagi v duhu odprtosti in preglednosti. Namen samoocenjevanj in spremljajočih strokovnih pregledov pravne, organizacijske in regulativne infrastrukture bi moral biti krepitev in spodbujanje regulativnega okvira držav članic ob priznavanju njihovih pristojnosti za zagotavljanje jedrske varnosti jedrskih objektov na njihovem ozemlju. Samoocenjevanja, ki jim sledijo mednarodni strokovni pregledi, niso niti inšpekcije niti revizije, temveč mehanizem medsebojnega učenja, ki sprejema različne pristope k organizaciji in praksam pristojnega regulativnega organa in hkrati upošteva nacionalna regulativna, tehnična in politična vprašanja, ki prispevajo k zagotovitvi močne ureditve jedrske varnosti. Mednarodne strokovne preglede bi bilo treba razumeti kot priložnost za izmenjavo strokovnih izkušenj, pridobljenega znanja in dobrih praks v duhu odprtosti in sodelovanja na podlagi medsebojnih nasvetov namesto nadzora ali sodb. Ob priznavanju potrebe po prožnosti in ustreznosti glede na različne obstoječe sisteme v državah članicah, bi morale biti državam članicam omogočeno, da same določijo segmente svojega sistema, za katere naj se izvede posamezen strokovni pregled, da bi se jedrska varnost tako nenehno izboljševala.

- (22) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾ se države članice spodbuja, da za svoje potrebe in v interesu Skupnosti izdelajo in objavijo lastne tabele, ki naj kolikor nazorno je to mogoče prikažejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos v nacionalno pravo –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

▼M1**CILJI, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV****▼B***Člen 1***Cilji**

Cilji te direktive so:

- (a) vzpostavitev okvira Skupnosti za vzdrževanje ter spodbujanje nenehnih izboljšav jedrske varnosti in njene ureditve;
- (b) zagotovitev, da države članice vzpostavijo ustrezne nacionalne ureditve za visoko raven jedrske varnosti, da bi delavce in splošno javnost zaščitile pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj iz jedrskih objektov.

⁽¹⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

▼ B*Člen 2***Področje uporabe****▼ M1**

1. Ta direktiva se uporablja za vse civilne jedrske objekte, za katere je potrebno dovoljenje.

▼ B

2. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da na področju, ki ga ureja ta direktiva, v skladu z zakonodajo Skupnosti sprejmejo strožje varnostne ukrepe.

▼ M1

3. Ta direktiva dopolnjuje temeljne standarde iz člena 30 Pogodbe v zvezi z jedrsko varnostjo jedrskih objektov in ne posega v obstoječo zakonodajo Skupnosti na področju varstva zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočega sevanja, zlasti Direktivo Sveta 2013/59/Euratom ⁽¹⁾.

▼ B*Člen 3***Opredelitev pojmov**

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. „jedrski objekt“ pomeni:

▼ M1

(a) jedrska elektrarna, objekt za bogatenje, objekt za proizvodnjo jedrskega goriva, obrat za predelavo, raziskovalni reaktor, skladišče izrabljenega goriva in

▼ B

(b) skladišče radioaktivnih odpadkov, ki je na istem območju in je neposredno povezano z jedrskimi objekti, naštetimi pod točko (a).

2. „jedrska varnost“ pomeni doseganje ustreznih delovnih pogojev, preprečevanje nesreč in blažitev njihovih posledic, katerih rezultat je varstvo delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi ionizirajočega sevanja iz jedrskih objektov;

3. „pristojni regulativni organ“ pomeni organ ali sistem organov, ki se v državi članici imenuje za področje ureditve jedrske varnosti jedrskih naprav, kot je navedeno v členu 5;

4. „dovoljenje“ pomeni vsak pravni dokument, ki se v pristojnosti države članice odobri za podelitev odgovornosti za izbiro lokacije, načrtovanje, gradnjo, začetek obratovanja in delovanje ali razgradnjo jedrskega objekta;

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1).

▼ B

5. „imetnik dovoljenja“ pomeni pravno ali fizično osebo, ki ima polno odgovornost za jedrski objekt, kot je opredeljena v dovoljenju;

▼ M1

6. „nesreča“ pomeni vsak neželen dogodek z znatnimi posledicami ali morebitnimi posledicami s stališča varstva pred sevanji ali jedrske varnosti;
7. „incident“ pomeni vsak neželen dogodek z nezanemarljivimi posledicami ali morebitnimi posledicami s stališča varstva pred sevanji ali jedrske varnosti;
8. „neobičajno obratovanje“ pomeni obratovanje, ki odstopa od običajnega obratovanja in se predvidoma zgodi vsaj enkrat med obratovalno življenjsko dobo objekta, vendar zaradi ustreznih določb o načrtovanju ne poškoduje znatno predmetov, pomembnih za varnost, in ne povzroči nesreče;
9. „projektna osnova“ pomeni niz stanj in dogodkov, ki so bili v skladu z uveljavljenimi merili izrecno upoštevani pri projektiranju jedrskega objekta, vključno z nadgradnjami, ter jih objekt pri načrtovanem delovanju varnostnih sistemov lahko prenese, ne da bi bile presežene dovoljene omejitve;
10. „nesreča na projektni osnovi“ pomeni nesrečo, za katero je jedrski objekt projektiran v skladu z uveljavljenimi merili o projektiranju ter pri kateri so poškodbe goriva, če je to primerno, in izpusti radioaktivnih snovi v okviru dovoljenih mejnih vrednosti;
11. „težke razmere“ pomeni razmere, ki so težje od razmer, povezanih z nesrečami na projektni osnovi; takšne razmere lahko nastanejo zaradi več odpovedi, npr. zaradi popolne odpovedi vseh ravni varnostnega sistema ali ob izredno malo verjetnem dogodku.

▼ B

POGLAVJE 2

OBVEZNOSTI**▼ M1**

ODDELEK 1

*Splošne obveznosti***▼ B**

Člen 4

Zakonodajni, regulativni in organizacijski okvir**▼ M1**

1. Države članice vzpostavijo in vzdržujejo nacionalni zakonodajni, regulativni in organizacijski okvir (v nadaljnjem besedilu: nacionalni okvir) za jedrsko varnost jedrskih objektov. Nacionalni okvir določa zlasti naslednje:

- (a) opredelitev odgovornosti in usklajevanje dela med ustreznimi državnimi organi;

▼ M1

- (b) nacionalne zahteve za jedrsko varnost, ki zajemajo vse stopnje življenjske dobe jedrskih objektov;
- (c) sistem za izdajo dovoljenj za jedrske objekte in prepoved obratovanja jedrskih objektov brez dovoljenja;
- (d) sistem regulativnega nadzora jedrske varnosti, ki ga izvaja pristojni regulativni organ;
- (e) učinkovite in sorazmerne izvršilne ukrepe, po potrebi tudi popravni ukrep ali prekinitev delovanja in spremembo ali preklic dovoljenja.

Odločitev o tem, kako se zahteve v zvezi z nacionalnimi zahtevami za jedrsko varnost iz točke (b) sprejmejo in s katerimi instrumenti se izvajajo, je v pristojnosti držav članic.

▼ B

2. Države članice zagotovijo, da se nacionalni okvir vzdržuje in po potrebi izboljšuje ob upoštevanju izkušenj pri obratovanju, spoznanj, pridobljenih z analizami varnosti obratujočih jedrskih objektov, razvoja tehnologije in rezultatov raziskav na področju varnosti, kadar so na voljo in ustrezni.

*Člen 5***Pristojni regulativni organ**

1. Države članice ustanovijo in vzdržujejo pristojne regulativne organe za področje jedrske varnosti jedrskih objektov.

▼ M1

2. Države članice zagotovijo dejansko neodvisnost pristojnega regulativnega organa pred neupravičenimi vplivi na odločanje o regulativnih zadevah. V ta namen države članice zagotovijo, da nacionalni okvir predpisuje naslednje zahteve za pristojni regulativni organ:

- (a) je funkcionalno ločen od vsakega drugega organa ali organizacije, ki se ukvarja s pospeševanjem ali uporabo jedrske energije, in pri opravljanju regulativnih nalog ne zahteva ali sprejema navodil od nobenega takšnega telesa ali organizacije;
- (b) sprejema regulativne odločitve, ki temeljijo na trdnih in preglednih zahtevah v zvezi z jedrsko varnostjo;
- (c) so mu dodeljena namenska in ustrezna proračunska sredstva in omogočena izvršitev regulativnih nalog, kot so opredeljena v nacionalnem okviru, poleg tega pa je sam odgovoren za porabo dodeljenih proračunskih sredstev;
- (d) zaposluje ustrezno število osebja z usposobljenostjo, izkušnjami in strokovnim znanjem, potrebnimi za izpolnjevanje svojih obveznosti. V podporo pri izvajanju regulativnih nalog lahko uporabi tudi zunanje znanstvene in tehnične vire ter strokovno znanje;
- (e) določa postopke za preprečevanje in reševanje morebitnih nasprotij interesov;

▼ **M1**

- (f) zagotavlja informacije v zvezi z varnostjo, ne da bi jih odobrili drugi organi ali organizacije, če s tem niso ogroženi drugi prevladujoči interesi, na primer varnostni interesi, ki jih priznava ustrezna zakonodaja ali mednarodni instrumenti.

3. Države članice zagotovijo, da ima pristojni regulativni organ pravna pooblastila, ki jih potrebuje za izpolnitev svojih obveznosti v zvezi z nacionalnim okvirom iz člena 4(1). V ta namen države članice zagotovijo, da nacionalni okvir pristojnim regulativnim organom določa naslednje glavne regulativne naloge:

- (a) predlagati nacionalne zahteve za jedrsko varnost, jih opredeliti ali sodelovati pri njihovem opredeljevanju;
- (b) zahtevati od imetnika dovoljenja, da izpolnjuje nacionalne zahteve za jedrsko varnost in dokaže njihovo izpolnjevanje ter da izpolnjuje pogoje iz ustreznega dovoljenja;
- (c) preveriti tako izpolnjevanje z regulativnimi ocenami in inšpekcijami;
- (d) predlagati ali izvesti učinkovite in sorazmerne izvršilne ukrepe.

*Člen 6***Imetniki dovoljenj**

Države članice zagotovijo, da nacionalni okvir določa naslednje:

- (a) za jedrsko varnost jedrskega objekta je odgovoren predvsem imetnik dovoljenja. Te odgovornosti ni mogoče prenesti, vključuje pa odgovornost za dejavnosti izvajalcev in podizvajalcev, katerih dejavnosti bi lahko vplivale na jedrsko varnost jedrskih objektov;
- (b) pri oddaji vloge za izdajo dovoljenja mora vložnik predložiti dokaz o jedrski varnosti. Njegov obseg in raven podrobnosti sta sorazmerna s potencialnim obsegom in vrsto nevarnosti, ki se nanaša na jedrski objekt in njegovo lokacijo;
- (c) imetniki dovoljenj na sistematičen in preverljiv način redno ocenjujejo in preverjajo jedrsko varnost svojih jedrskih objektov ter jo nenehno izboljšujejo, kolikor je to razumno dosegljivo. To vključuje preverjanje, ali so uvedeni ukrepi za preprečevanje nesreč in blažitev njihovih posledic, preveri pa se tudi uporaba določb o obrambi v globino;
- (d) imetniki dovoljenj vzpostavijo in izvajajo sisteme upravljanja, katerih glavni poudarek je na jedrski varnosti;
- (e) imetniki dovoljenj določijo ustrezne postopke in ureditve za odzivanje na izredne dogodke na lokaciji objekta ter smernice za obvladovanje hudih nesreč ali enakovredne ureditve, ki omogočajo učinkovito odzivanje na nesreče, da se preprečijo ali ublažijo njihove posledice. Ti postopki so zlasti:
 - (i) skladni z drugimi operativnimi postopki in se redno izvajajo, da se preveri njihova izvedljivost;

▼ **M1**

- (ii) usmerjeni v obvladovanje nesreč in resnih nesreč, ki bi se lahko zgodile med katerim koli načinom obratovanja, in nesreče, ki lahko hkrati prizadenejo več enot;
 - (iii) določajo ureditve za prejemanje zunanje pomoči;
 - (iv) se redno pregledujejo in posodablajo, pri čemer se upoštevajo izkušnje, pridobljene med vajami in ob nesrečah;
- (f) imetniki dovoljenj zagotovijo in vzdržujejo finančne in človeške vire z ustreznimi usposobljenostjo in pristojnostmi, potrebnimi za izpolnitev njihovih obveznosti v zvezi z jedrsko varnostjo jedrskega objekta. Imetniki dovoljenja poleg tega zagotovijo, da imajo izvajalci in podizvajalci, za katere so odgovorni in katerih dejavnosti bi lahko vplivale na jedrsko varnost jedrskega objekta, na voljo potrebne človeške vire z ustreznimi usposobljenostjo in pristojnostmi, potrebnimi za izpolnitev njihovih obveznosti.

*Člen 7***Strokovno znanje in usposobljenost na področju jedrske varnosti**

Države članice zagotovijo, da nacionalni okvir od vseh strani zahteva, da vzpostavijo ureditev za izobraževanje in usposabljanje svojega osebja, ki je odgovorno za jedrsko varnost jedrskih objektov, da bi pridobili, ohranjali in nadalje razvijali strokovno znanje in usposobljenost na področju jedrske varnosti ter pripravljenost na izredne dogodke na lokaciji objekta.

*Člen 8***Preglednost**

1. Države članice zagotovijo, da so delavcem in prebivalstvu dostopne potrebne informacije o jedrski varnosti jedrskih objektov in o njenem urejanju, pri čemer zlasti upoštevajo lokalne organe, prebivalstvo in deležnike v bližini jedrskega objekta. Pod to obveznost spada tudi zagotavljanje, da pristojni regulativni organ in imetniki dovoljenj znotraj svojih pristojnosti v okviru svoje komunikacijske politike:

- (a) delavce in prebivalstvo obveščajo o običajnih razmerah obratovanja jedrskih objektov ter
- (b) ob incidentih in nesrečah takoj obvestijo delavce in prebivalstvo ter pristojne regulativne organe drugih držav članic v bližini jedrskega objekta.

2. Obveščanje javnosti poteka v skladu z ustrežno zakonodajo in mednarodnimi instrumenti, če s tem niso ogroženi drugi prevladujoči interesi, kot so varnostni interesi, ki jih priznava ustrežna zakonodaja ali mednarodni instrumenti.

▼ **M1**

3. Države članice brez poseganja v člen 5(2) zagotovijo, da pristojni regulativni organ med drugim z izmenjavo in/ali delitvijo informacij, kot je primerno, sodeluje na področju jedrske varnosti jedrskih objektov s pristojnimi regulativnimi organi drugih držav članic v bližini jedrskega objekta.

4. Države članice v skladu z nacionalno zakonodajo in mednarodnimi instrumenti prebivalstvu ustrezno omogočijo, da učinkovito sodeluje pri postopku odločanja v zvezi z izdajo dovoljenj za jedrske objekte.

*ODDELEK 2****Posebne obveznosti****Člen 8a***Jedrski varnostni cilj za jedrske objekte**

1. Države članice zagotovijo, da nacionalni okvir za jedrsko varnost določa, da se jedrski objekti projektirajo, umeščajo v prostor, gradijo, prevzemajo v obratovanje, obratujejo in razgrajujejo tako, da se preprečujejo nesreče, če se nesreča zgodi, pa da se ublažijo njene posledice in preprečijo:

- (a) zgodnji izpusti radioaktivnih snovi, zaradi katerih bi bili potrebni nujni ukrepi izven lokacije objekta, vendar ne bi bilo dovolj časa za njihovo izvajanje;
- (b) veliki izpusti radioaktivnih snovi, zaradi katerih bi bili potrebni zaščitni ukrepi, ki ne morejo biti krajevno ali časovno omejeni.

2. Države članice zagotovijo, da nacionalni okvir določa, da se cilj iz odstavka 1:

- (a) uporablja za jedrske objekte, za katere je gradbeno dovoljenje prvič izdano po 14. avgustu 2014;
- (b) uporablja kot referenca za pravočasno izvedbo razumno izvedljivih varnostnih izboljšav obstoječih jedrskih objektov, tudi v okviru rednih varnostnih pregledov v skladu s členom 8c(b).

*Člen 8b***Uresničevanje jedrskega varnostnega cilja za jedrske objekte**

1. Da bi bil dosežen jedrski varnostni cilj iz člena 8a, države članice zagotovijo, da nacionalni okvir določa, da se pri uporabi obrambe v globino ta uporablja tako, da:

- (a) se čim bolj zmanjšajo posledice skrajnih zunanjih naravnih tveganj in neželenih tveganj, ki jih povzroči človek;

▼ M1

- (b) se preprečijo neobičajno obratovanje in odpovedi;
- (c) se nadzira neobičajno obratovanje in odkrivajo odpovedi;
- (d) so nesreče na projektni osnovi pod nadzorom;
- (e) so težke razmere pod nadzorom, vključno s preprečevanjem nadaljnjega poteka nesreč ter ublažitvijo posledice hudih nesreč;
- (f) so vzpostavljene organizacijske strukture v skladu s členom 8d(1).

2. Da bi bil dosežen jedrski varnostni cilj iz člena 8a, države članice zagotovijo, da nacionalni okvir določa, da pristojni regulativni organ in imetnik dovoljenja sprejmeta ukrepe za spodbujanje in krepitev učinkovite kulture jedrske varnosti. Ti ukrepi zlasti vključujejo:

- (a) sisteme upravljanja, ki dajejo ustrezno prednost jedrski varnosti ter osebje in upravo na vseh ravneh spodbujajo k preverjanju učinkovitosti izvajanja ustreznih varnostnih načel in praks ter pravočasnemu poročanju o varnostnih vidikih v skladu s členom 6(d);
- (b) ureditev, ki imetniku dovoljenja omogoča ugotavljanje, ocenjevanje in dokumentiranje operativnih izkušenj, pomembnih za notranjo in zunanjo varnost;
- (c) obveznost, da imetnik dovoljenja pristojnemu regulativnemu organu poroča o dogodkih, ki bi lahko vplivali na jedrsko varnost, in
- (d) ureditev za izobraževanje in usposabljanje v skladu s členom 7.

*Člen 8c***Začetna ocena in redni varnostni pregledi**

Države članice zagotovijo, da nacionalni okvir določa, da:

- (a) vsaka odobritev dovoljenja za gradnjo jedrskega objekta ali upravljanje jedrskega objekta temelji na ustrezni oceni, ki velja za določeno lokacijo in objekt, ter zajema dokaz o jedrski varnosti v skladu z nacionalnimi zahtevami za jedrsko varnost na podlagi cilja iz člena 8a;

▼ **M1**

- (b) imetnik dovoljenja pod regulativnim nadzorom pristojnega regulativnega organa sistematično in redno, najmanj vsakih deset let, ponovno oceni varnost jedrskega objekta, kot je določeno v členu 6(c). Cilj teh ponovnih varnostnih ocen je zagotoviti skladnost z obstoječo projektno zasnovo in načrtovati nadaljnje varnostne izboljšanje ob upoštevanju staranja, operativnih izkušenj, najnovejših rezultatov raziskav in razvoja mednarodnih standardov, pri čemer se kot referenca uporablja cilj iz člena 8a.

*Člen 8d***Pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke na lokaciji objekta**

1. Države članice brez poseganja v določbe Direktive 2013/59/Euratom zagotovijo, da nacionalni okvir zahteva vzpostavitev organizacijske strukture v zvezi s pripravljenostjo in odzivanjem na izredne dogodke na lokaciji objekta, pri čemer se jasno opredelijo odgovornosti in zagotovi usklajevanje med imetnikom dovoljenja in pristojnimi organi ter organizacijami, ob upoštevanju vseh faz izrednih dogodkov.

2. Države članice zagotovijo skladnost in kontinuiteto med ureditvami za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke na lokaciji objekta, ki jih zahteva nacionalni okvir, ter drugimi ureditvami za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke v skladu z Direktivo 2013/59/Euratom

POGLAVJE 2a

MEDSEBOJNI STROKOVNI PREGLEDI IN POROČANJE*Člen 8e***Medsebojni strokovni pregledi**

1. Države članice najmanj vsakih deset let poskrbijo za redna samooценjevanja svojih nacionalnih okvirov in pristojnih regulativnih organov ter omogočijo mednarodni strokovni pregled ustreznih segmentov svojega nacionalnega okvira in pristojnih regulativnih organov, da bi se jedrska varnost nenehno izboljševala. O rezultatih takšnega strokovnega pregleda se poroča državam članicam in Komisiji, ko so na voljo.

2. Države članice zagotovijo, da se na usklajen način:

- (a) pripravijo nacionalne ocene na podlagi posebnih vprašanj, povezanih z jedrsko varnostjo ustreznih jedrskih objektov na njihovem ozemlju;
- (b) pozovejo vse druge države članice in Komisijo kot opazovalko k medsebojnemu strokovnemu pregledu nacionalnih ocen iz točke (a);
- (c) sprejmejo ustrezni nadaljnji ukrepi na podlagi ugotovitev iz medsebojnega strokovnega pregleda;

▼ M1

(d) objavijo ustrezna poročila o zgoraj navedenem postopku in najpomembnejši rezultati, ko so na voljo.

3. Države članice zagotovijo, da se vzpostavi ureditev, ki omogoča, da se prvi tematski medsebojni strokovni pregled začne leta 2017 in da se nato naslednji tematski medsebojni strokovni pregledi opravijo vsaj vsakih šest let.

4. V primeru nesreče, zaradi katere so nastale razmere, ko bi bilo treba sprejeti nujne ukrepe izven lokacije objekta ali zaščitne ukrepe za prebivalstvo, zadevne države članice zagotovijo, da se nemudoma predlaga mednarodni strokovni pregled.

▼ B*Člen 9***Poročanje****▼ M1**

1. Države članice prvič predložijo Komisiji poročilo o izvajanju te direktive do 22. julija 2014, nato pa do 22. julija 2020.

▼ B

2. Komisija na podlagi poročil držav članic predloži poročilo o napredku, doseženem z izvajanjem te direktive, Svetu in Evropskemu parlamentu.

▼ M1

▼ B

POGLAVJE 3

KONČNE DOLOČBE*Člen 10***Prenos**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 22. julija 2011. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

▼ M1

1a. Obveznosti prenosa in izvajanja členov 6, 8a, 8b, 8c in 8d se ne uporabljajo za države članice brez jedrskih objektov, razen če se odločijo, da bodo začele opravljati kakršno koli dejavnost, povezano z jedrskimi objekti, za katero je potrebno dovoljenje, ki je v njihovi pristojnosti.

▼ B

2. Države članice predložijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva, in vse poznejše spremembe teh predpisov.

▼B

Člen 11

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 12

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.